1. สถานการณ์การระบาดของโรคไข้เหลือง (Yellow Fever)

ไข้เหลือง (Yellow fever) เป็นหนึ่งในโรคและภัยสุขภาพที่เข้าเกณฑ์ตามแนวทางที่กำหนดให้แจ้งต่อองค์การอนามัยโลก (WHO) เมื่อพบความรุนแรงหรือสามารถระบาดระหว่างประเทศ ถือเป็นโรคติดต่ออันตราย ที่มีอัตราตายสูงในกลุ่มผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรง เป็นโรคประจำถิ่นของประเทศแถบแอฟริกาและทวีปอเมริกาใต้โดยประเทศที่มีความเสี่ยงสูงสุดต่อการระบาดของโรคไข้เหลืองอยู่ในแถบแอฟริกา ข้อมูลจำนวนผู้ติดเชื้อทั้งหมดไม่สามารถระบุได้อย่างแน่ชัด เนื่องจากมีผู้ติดเชื้อส่วนหนึ่งที่ไม่แสดงอาการแต่สามารถแพร่เชื้อต่อให้ผู้อื่นได้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูลของทวีปแอฟริกาประมาณการพบว่าในช่วงปี 2556 มีผู้ป่วยอาการรุนแรงทั้งสิ้น 84,000 – 170,000 ราย และเสียชีวิต 29,000 – 60,000 ราย และจากสถานการณ์ในปี 2567 เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 สาธารณรัฐซูดานใต้ รายงานการพบผู้ป่วยสงสัยโรคไข้เหลือง จำนวน 48 ราย ซึ่งจากจำนวนดังกล่าวได้รับการยืนยันทางห้องปฏิบัติการพบเชื้อไวรัสไข้เหลือง จำนวน 2 ราย ในรัฐอีเควทอเรียตะวันตก ซึ่งสาธารณรัฐซูดานใต้ได้ดำเนินการรณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันไข้เหลือง เพื่อยุติการระบาดของโรค โดยกำหนดเป้าหมายประมาณ 610,000 คน อายุตั้งแต่ 9 เดือน ถึง 65 ปี ส่วนประเทศไทยและประเทศในทวีปเอเชียนั้นยังไม่มีรายงานการระบาดของโรคไข้เหลืองมาก่อน แต่ยังคงดำเนินการเฝ้าระวัง ณ ช่องทางเข้าออกประเทศ และให้คำแนะนำในการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันสำหรับผู้ที่จะเดินทางไปยังพื้นที่เสี่ยงอย่างต่อเนื่อง

ระบาดวิทยาของโรค

โรคไข้เหลือง (Yellow Fever) เกิดเป็นโรคที่เกิดจากเชื้อไวรัสไข้เหลือง ซึ่งอยู่ในตระกูล Flaviviridae เป็นหนึ่งในโรคติดต่ออันตรายตามพ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. 2558 และประกาศกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2559 รวมทั้งได้ประกาศท้องที่หรือเมืองท่านอกราชอาณาจักรที่เป็นเขตติดโรคไข้เหลือง พ.ศ. 2560 ทั้งหมด 42 ประเทศ โดยแบ่งออกเป็นทวีปอเมริกาใต้ 13 ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐอาร์เจนตินา สหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล รัฐพหุชนชาติแห่งโบลิเวีย สาธารณรัฐโคลอมเบีย สาธารณรัฐเปรู สาธารณรัฐสหกรณ์กายอานา เฟรนซ์เกียนา สาธารณรัฐซูรินาเม สาธารณรัฐเวเนซุเอลา ตรินิแดดและโตเบโก สาธารณรัฐปานามา สาธารณรัฐปารากวัย และสาธารณรัฐเอกวาดอร์ ดังภาพที่ 1 ทวีปแอฟริกา 29 ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐแองโกลา สาธารณรัฐเบนิน บูร์กินาฟาโซ สาธารณรัฐบุรุนดี สาธารณรัฐแคเมอรูน สาธารณรัฐคองโก สาธารณรัฐแอฟริกากลาง สาธารณรัฐชาด สาธารณรัฐโกตดิวัวร์ สหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเอธิโอเปีย สาธารณรัฐไนเจอร์ สาธารณรัฐอิสลามแกมเบีย สาธารณรัฐกาบอง สาธารณรัฐกานา สาธารณรัฐกีนี สาธารณรัฐกินีบิสเซา สาธารณรัฐเคนยา สาธารณรัฐไลบีเรีย สาธารณรัฐมาลี สาธารณรัฐอิสลามมอริเตเนีย สหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรีย สาธารณรัฐเซเนกัล สาธารณรัฐโตโก สาธารณรัฐเซียร์ราลีโอน สาธารณรัฐซูดาน สาธารณรัฐซูดานใต้ สาธารณรัฐยูกันดา สาธารณรัฐอิเควทอเรียลกินี และสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก ดังภาพที่ 2 ซึ่งเป็นโรคประจำถิ่นของพื้นที่ดังกล่าว

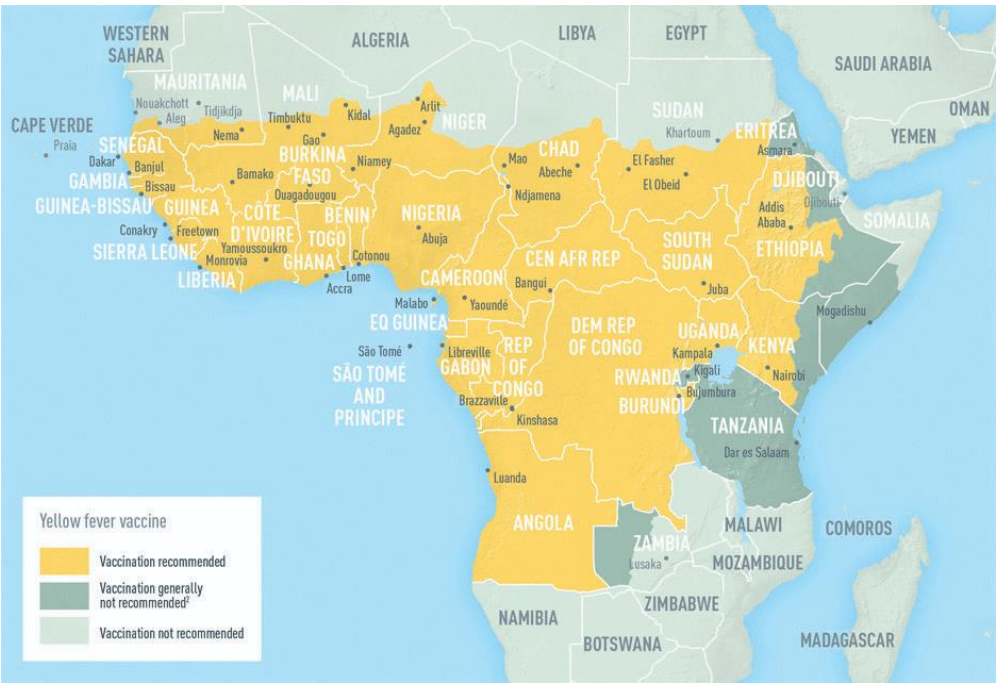

ภาพที่ 1 แสดงพื้นที่ที่แนะนำให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้เหลืองก่อนเดินทางในทวีปแอฟริกา

ภาพที่ 2 แสดงพื้นที่ที่แนะนำให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้เหลืองก่อนเดินทางในทวีปอเมริกาใต้

- **การติดต่อ :** การติดต่อตามธรรมชาติโรคไข้เหลืองเกิดได้ 3 วงจร คือ

1) วงจรในป่า (Sylvatic/jungle cycle) เชื้อไวรัสไข้เหลืองในลิง (Non-human primates) โดยมียุง (*Haemagogus* spp. และ *Sabethes* spp.) หรือยุงลาย (*Aedes africanus*) เป็นพาหะนำโรคแล้วไปกัดลิง หรือคนที่เดินทางเข้าไปในป่า

2) วงจรในทุ่งหญ้าสะวันนา (Savannah/intermediate cycle) เป็นการแพร่เชื้อผ่านทางยุงลาย (Tree hole-breeding *Aedes* spp.) เกิดในบริเวณชายป่าในทวีปแอฟริกา โดยอาจเป็นการติดเชื้อจากลิงสู่คน หรือคนสู่คน

3) วงจรในเมือง มียุงลายบ้าน (*Aedes aegypti*) เป็นพาหะนำโรค เมื่อยุงกัดคนที่มีเชื้อไวรัสแล้วไปกัดคนอื่นก็จะปล่อยเชื้อไปยังคนที่ถูกกัดทำให้เกิดโรคได้ ดังภาพที่ 3

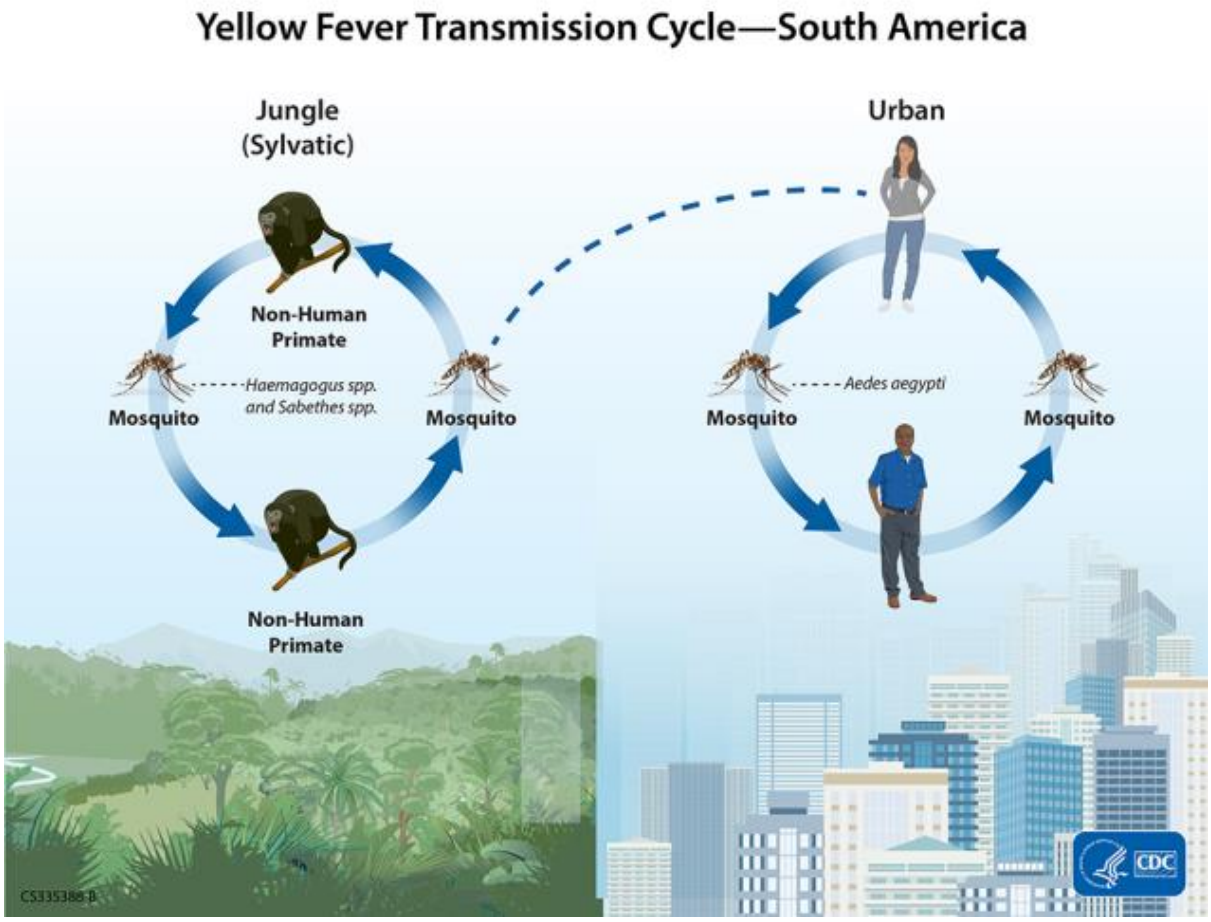

ภาพที่ 3 การติดต่อของโรคไข้เหลืองของทวีปแอฟริกา

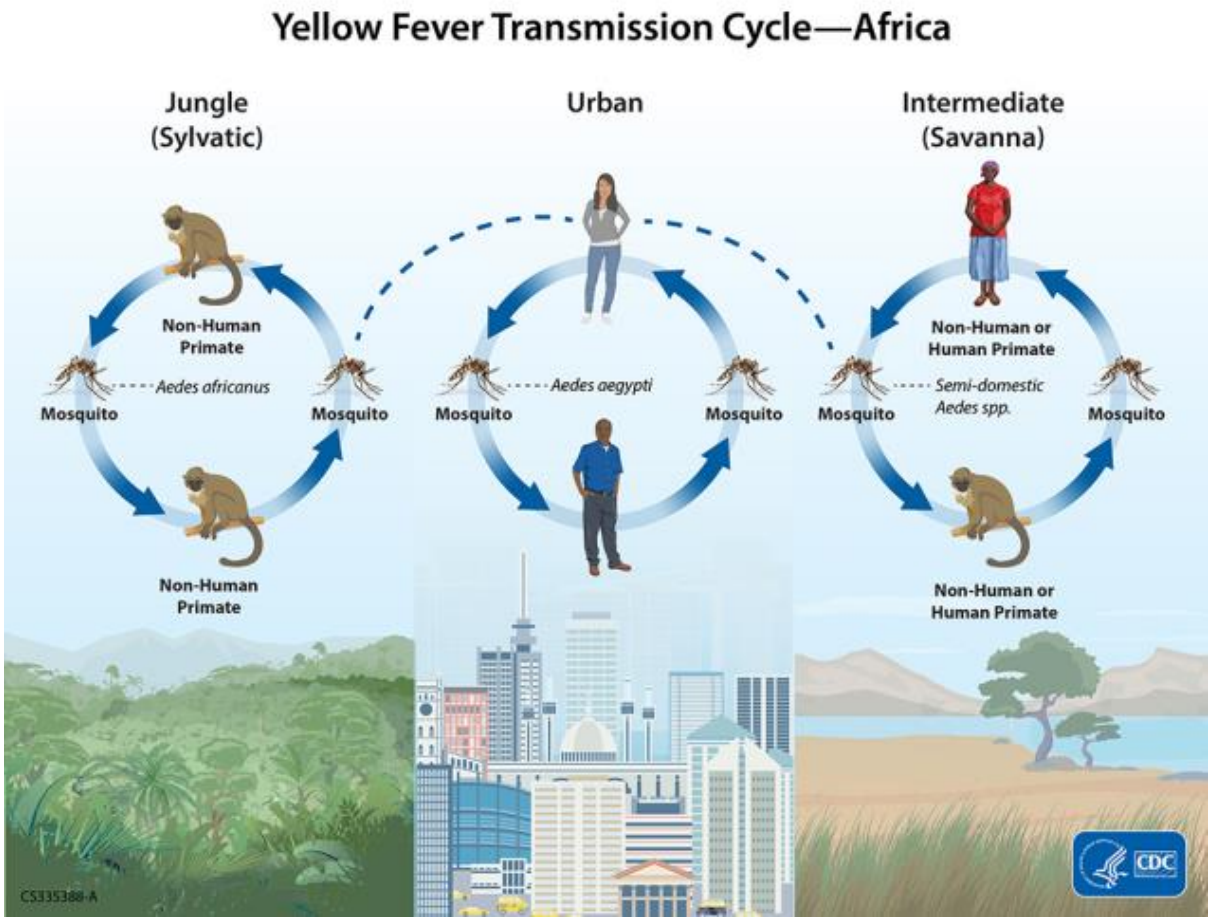

ภาพที่ 4 การติดต่อของโรคไข้เหลืองของทวีปแอฟริกา

- **ระยะฟักตัว :** ระยะเวลานับจากได้รับเชื้อจนกระทั่งเกิดอาการ ประมาณ 3 - 6 วัน
- **ลักษณะอาการ :** ปวดศีรษะ ไข้สูง ตัวเหลือง ตาเหลือง ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ คลื่นไส้ อาเจียน ในผู้ที่มีอาการรุนแรง อาจมีเลือดออกง่ายผิดปกติในร่างกาย เช่น ตา ปาก จมูก กระเพาะอาหาร เป็นต้น ในระยะต่อมาอาจเกิดตับวาย ไตวาย การทำงานของอวัยวะภายในล้มเหลว และทำให้เสียชีวิตได้

- **การรักษา** : ไมมียารักษาเฉพาะ เปนการรักษาประคับประคองตามอาการ เช่น ให้ยาลดไข้ และให้สารน้ำทดแทนภาวะขาดน้ำ เป็นต้น
- **วัคซีน :** วัคซีนไข้เหลืองเป็นวัคซีนชนิดเชื้อเป็นซึ่งเป็นการนำไวรัสที่เป็นสาเหตุของโรคมาทำให้อ่อนฤทธิ์ลงจนไม่สามารถก่อให้เกิดโรคได้ โดยใช้ฉีดเข้าชั้นใต้ผิวหนัง (subcutaneous) ปริมาณ 0.5 มิลลิลิตร แนะนำให้ผู้ที่จะเดินทางไปยังบริเวณที่มีการระบาดของโรคหรือเขตติดโรคดังกล่าว ได้รับวัคซีนป้องกันล่วงหน้าอย่างน้อย 10 วัน เพื่อให้ร่างกายมีเวลาสร้างภูมิคุ้มกันต่อเชื้อโรค โดยร่างกายจะมีภูมิคุ้มกันโรคได้ตลอดชีวิต เมื่อได้รับการฉีดวัคซีนแล้ว ท่านจะได้รับเอกสารรับรองการฉีดวัคซีน เพื่อใช้เป็นหลักฐานสำหรับแสดงเมื่อเดินทางไปยังประเทศที่มีการระบาดของโรคหรือเขตติดโรค ผู้ที่มีข้อห้ามในการรับวัคซีน (absolute contraindication) ได้แก่ ทารกที่มีอายุต่ำกว่า 6 เดือน ผู้ที่มีประวัติแพ้ไข่หรือส่วนประกอบอื่นของวัคซีน ผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง

เช่น ผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่อยู่ในระยะแสดงอาการหรือผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มีระดับ CD4 ต่ำกว่า 200 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร ผู้ป่วยที่มีโรคของต่อมไทมัส ผู้ป่วยมะเร็ง ผู้ป่วยปลูกถ่ายอวัยวะหรือผู้ที่ได้รับยากดภูมิคุ้มกัน ส่วนผู้ที่ควรระวังในการฉีดวัคซีนไข้เหลือง ได้แก่ ทารกอายุระหว่าง 6 ถึง 8 เดือน หญิงมีครรภ์ หญิงที่กำลังให้นมบุตร ผู้ที่มีอายุมากกว่า 60 ปี และผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มีระดับ CD4 ต่ำกว่า 200 - 499 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร เนื่องจากมีโอกาสเสี่ยงที่จะเกิดผลข้างเคียงรุนแรงจากการฉีดวัคซีนได้ ผู้ที่ต้องการรับวัคซีนที่อยู่ในกลุ่มนี้จึงควรปรึกษาแพทย์เพื่อรับการประเมินความเสี่ยงก่อนการฉีดวัคซีนทุกราย

3. การประเมินความเสี่ยงภายในประเทศ

ประเทศไทยดำเนินมาตรการอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย 3 มาตรการ ได้แก่

1) ให้คำแนะนำสำหรับผู้ที่จะเดินทางไปประเทศที่เป็นเขตติดโรคไข้เหลือง ตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุขจะต้องได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้เหลือง อย่างน้อย 10 วัน ก่อนการเดินทาง โดยสามารถตรวจสอบหน่วยบริการฉีดวัคซีนไข้เหลืองได้ที่ https://ddc.moph.go.th/uploads/ckeditor2//files/Yellow%20Fever%20Vaccination%20Center%20in%20Thailand%205%20March%2021.pdf

2) ป้องกันการถูกยุงกัด โดยสวมใส่เสื้อผ้าปกคลุมแขนขาให้มิดชิด และทายากันยุงตามที่ฉลากแนะนำ นอนกางมุ้งหรืออยู่ในบริเวณห้องที่ปิดมิดชิด

3) ดำเนินงานตามข้อกำหนดในกฎอนามัยระหว่างประเทศ (IHR 2005) ช่องทางเข้าออกประเทศจะต้องมีการเฝ้าระวังโรคติดต่อ จัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม การจัดการสุขาภิบาลอากาศยาน ดำเนินการกำจัดแมลงและพาหะนำโรค และเมื่อพบเหตุการณ์ที่เข้าได้กับเกณฑ์การเฝ้าระวังต้องแจ้งต่อ WHO ผ่านจุดประสานงานกฎอนามัยระหว่างประเทศ (IHR Focal Point) ภายใน 24 ชั่วโมง

4. การประเมินความเสี่ยงของช่องทางเข้าออกประเทศ

ที่	โอกาสความเสี่ยง (Likelihood) กรณีโรคไข้เหลือง	คะแนน				
		1	2	3	4	5
1	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในประเทศและต่างประเทศ	มีรายงานพบเชื้อโรคในคนหรือพาหะนำโรคในต่างประเทศ แต่ไม่พบการระบาด	พบการระบาดของโรคในคนหรือพาหะนำโรคในต่างประเทศ	พบการระบาดของโรคในคนหรือพาหะนำโรคในต่างประเทศที่มีเขตติดต่อกับไทย	พบเชื้อโรคในคนหรือพาหะนำโรคภายในประเทศ	พบการระบาดของโรคในคนหรือพาหะนำโรคภายในประเทศไทย
2	จำนวนยานพาหนะจากพื้นที่เสี่ยง/สัปดาห์	< 7 คัน/ลำ	7 – 14 คัน/ลำ	15 - 21 คัน/ลำ	22 - 28 คัน/ลำ	> 28 คัน/ลำ
3	วิธีการแพร่กระจายของโรค	แพร่จากสัตว์สู่คนเท่านั้นหรือไม่มีการแพร่จากคนสู่คน	แพร่จากคนสู่คนเฉพาะ contact	แพร่จากคนสู่คนแบบ droplet เมื่อมีอาการ	แพร่จากคนสู่คนแบบ droplet ตั้งแต่ยังไม่มีอาการ	แพร่จากคนสู่คนแบบ airborne
4	ระยะฟักตัวเฉลี่ยของเชื้อโรค	มากกว่า 30 วัน	15 - 30 วัน	8 - 14 วัน	4 - 7 วัน	1 - 3 วัน
5	ระยะเวลาการเดินทางในยานพาหนะ	< 1 วัน	1 - 3 วัน	3 -- 5 วัน	5 - 7 วัน	> 7 วัน
6	ข้อมูลการสำรวจยุงพาหะที่ช่องทาง	CI = 0	CI < 5	CI 5 – 9	CI 10 – 15	CI > 15

Likelihood : 2+2+1+4+1+1/6 = 2

ที่	ผลกระทบ (Impact) กรณีโรคไข้เหลือง	คะแนน				
		1	2	3	4	5
1	Vaccine coverage ในประชากร (Yellow Fever)	≥ 90%	85 – 89%	80 – 84%	75 – 79%	< 75%
2	อัตราป่วยตาย (CFR) %	น้อยกว่า 0.01 %	0.01 – 0.1 %	0.2 – 0.9 %	1 – 5 %	มากกว่า 5 %
3	มาตรการทางการแพทย์ด้าน logistic ทั้งหมด (ยา เวชภัณฑ์ วัคซีน และบุคลากร) ในการป้องกันควบคุมโรค	มีมาตรการทางการแพทย์และพร้อมใช้งานได้ทันที		มีมาตรการทางการแพทย์ แต่ไม่สามารถใช้ได้ในทันที		ไม่มีมาตรการทางการแพทย์
4	แผนรับมือเหตุฉุกเฉิน (ERP) ในระยะ 5 ปี ในการป้องกันควบคุมโรค	มีแผนและมีการฝึกซ้อมตามแผน		มีแผน แต่ไม่มีการฝึกซ้อมตามแผน		ไม่มีแผนและไม่มีการฝึกซ้อมแผน

ที่	ผลกระทบ (Impact) กรณีโรคไข้เหลือง	คะแนน				
		1	2	3	4	5
5	ผลกระทบต่อระบบสาธารณสุข	ไม่มีผลกระทบ	ส่งผลกระทบ 1 ด้าน เช่น ด้านเวชภัณฑ์ ด้านบุคลากรหรือ ด้านงบประมาณ แต่ยังสามารถบริหาร จัดการในเขตสุขภาพ ได้	ส่งผลกระทบ 1 ด้าน และไม่สามารถ บริหารจัดการ ภายในเขตสุขภาพได้ ต้องขอความช่วยเหลือ ไปยังส่วนกลาง กรมควบคุมโรค	ส่งผลกระทบ 2 ด้าน และไม่สามารถ บริหารจัดการ ภายในเขตสุขภาพได้ ต้องขอความ ช่วยเหลือ ไปยังส่วนกลาง กรมควบคุมโรค	ส่งผลกระทบ ทั้ง 3 ด้าน และไม่สามารถ บริหารจัดการภายใน เขตสุขภาพได้ ต้องขอความ ช่วยเหลือไปยัง ส่วนกลาง กรมควบคุมโรค

Impact : 4+4+1+3+3/5 = 3

Risk Matrix

Likelihood \ Impact	1	2	3	4	5
5	5	10	15	20	25
4	4	8	12	16	20
3	3	6	9	12	15
2	2	4	6	8	10
1	1	2	3	4	5

ระดับความเสี่ยงปานกลาง คะแนน 5 – 9 คะแนน	ระดับความเสี่ยงสูงมาก คะแนน 16 – 25 คะแนน
ระดับความเสี่ยงน้อย คะแนน 1 – 4 คะแนน	ระดับความเสี่ยงสูง คะแนน 10 – 15 คะแนน

สรุปผลการประเมิน อยู่ในระดับ ความเสี่ยงปานกลาง คือ มีโอกาสเกิดการระบาดของโรคไข้เหลืองจากผู้เดินทางมาจากประเทศที่มีความเสี่ยงได้บ้าง

5. การประเมินความเสี่ยงประเทศต้นทางที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษ

ข้อมูลการรายงานสถานการณ์การระบาดของโรคไข้เหลือง พบประเทศต้นทางที่มีรายงานการพบผู้ป่วยยืนยันเพิ่มขึ้น และผลการครอบคลุมของวัคซีนไข้เหลืองต่ำ ในปี 2566 ซึ่งจำเป็นต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษ ได้แก่ สาธารณรัฐแองโกลา สาธารณรัฐเบนิน บูร์กินาฟาโซ สาธารณรัฐบุรุนดี สาธารณรัฐแคเมอรูน สาธารณรัฐคองโก สาธารณรัฐแอฟริกากลาง สาธารณรัฐชาด สาธารณรัฐโกตดิวัวร์ สหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเอธิโอเปีย สาธารณรัฐไนเจอร์ สาธารณรัฐอิสลามแกมเบีย สาธารณรัฐกาบอง สาธารณรัฐกานา สาธารณรัฐกีนี สาธารณรัฐกินีบิสเซา สาธารณรัฐเคนยา สาธารณรัฐไลบีเรีย สาธารณรัฐมาลี สาธารณรัฐอิสลามมอริเตเนีย สหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรีย สาธารณรัฐเซเนกัล สาธารณรัฐโตโก สาธารณรัฐเซียร์ราลีโอน สาธารณรัฐซูดาน สาธารณรัฐซูดานใต้ สาธารณรัฐยูกันดา สาธารณรัฐอิเควทอเรียลกินี และสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก

6. การประเมินความเสี่ยงช่องทางเข้าออกประเทศที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษ

ช่องทางเข้าออกประเทศที่ต้องมีการเฝ้าระวังเป็นพิเศษ ได้แก่ **ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ดอนเมือง เชียงใหม่ อู่ตะเภา หาดใหญ่ ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี สมุย และกระบี่**

7. มาตรการสำหรับช่องทางเข้าออกประเทศทางท่าอากาศยาน

7.1 การคัดกรองและเฝ้าระวังอาการผู้เดินทาง

1) คัดกรองผู้เดินทางที่มีประวัติเดินทางมาจากประเทศที่มีการระบาดของโรคหรือเขตติดโรคไข้เหลืองภายใน 10 วัน และไม่ได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้เหลือง 10 วัน ก่อนเดินทาง หรือไม่มีเอกสารรับรองการฉีดวัคซีน โดยการวัดอุณหภูมิ ไข้ตั้งแต่ 38 องศาเซลเซียสขึ้นไป คัดกรองอาการผิดปกติอื่น ๆ เช่น ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยตัว เบื่ออาหาร คลื่นไส้ อาเจียน ตัวเหลือง และตาเหลือง

2) เฝ้าระวังอาการผู้เดินทางจากพื้นที่เสี่ยงที่ไม่ได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้เหลือง 10 วัน ก่อนเดินทางไปยังประเทศที่มีการระบาดของโรคหรือเขตติดโรคไข้เหลือง หรือไม่มีเอกสารรับรองการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้เหลือง จะต้องรายงานอาการผิดปกติให้เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศทราบ ภายในช่วงระยะเวลา 6 วัน นับจากวันที่เดินทางออกจากเขตติดโรค

7.2 การเฝ้าระวังสุขาภิบาล

1) ตรวจสอบความสะอาดอาคารที่พักผู้โดยสาร และพาหะนำโรค

2) ตรวจสุขาภิบาลอากาศยาน การกำจัดแมลงและพาหะนำโรค ตรวจหาร่องรอยแมลงพาหะนำโรค โดยเฉพาะยุงลาย

7.3 การตรวจน้ำเสียจากเครื่องบินที่มาจากเขตติดโรค เพื่อหาไวรัสไข้เหลือง

7.4 ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เดินทางทราบ

1) มีป้ายประชาสัมพันธ์แนะนำผู้เดินทางไปพื้นที่เสี่ยงหรือเขตติดโรคไข้เหลือง เข้ารับวัคซีนป้องกันโรคไข้เหลือง 10 วัน ก่อนเดินทาง

2) เผยแพร่ความรู้เรื่องโรคติดต่อระหว่างประเทศแก่ผู้เดินทางทราบ ให้คำแนะนำแก่ผู้เดินทางและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

7.5 การเตรียมพร้อมรับมือกับภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศ (PHEIC) เพื่อวางแผนควบคุม ป้องกัน หากเกิดภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศ (PHEIC)

ระดับความเสี่ยงน้อย (สีเขียว)	ระดับความเสี่ยงปานกลาง (สีเหลือง)	ระดับความเสี่ยงสูง (สีส้ม)	ระดับความเสี่ยงสูงมาก (สีแดง)
1. ติดตามสถานการณ์การระบาดในต่างประเทศทุกสัปดาห์ 2. คัดกรองผู้เดินทางจากเขตติดโรคไข้เหลืองตามมาตรฐานแนวทางที่มี 3. ตรวจตราเครื่องบินจากตรงจากเขตติดโรค เกี่ยวกับการ Disinsection บนเครื่องบิน	1. ตรวจตราเครื่องบินจากเขตติดโรค เกี่ยวกับการ Disinsection บนเครื่องบิน 2. มีป้ายประชาสัมพันธ์ให้ผู้เดินทางทราบ a. แนะนำผู้เดินทางไปพื้นที่เสี่ยงควรรับวัคซีนไข้เหลืองก่อนเดินทาง 3. เฝ้าระวังผู้เดินทางที่มีอาการเข้าได้กับโรคไข้เหลือง (ถ้ามีอาการและไม่เคยได้รับวัคซีน ให้เจาะเลือดตรวจ YF RT-PCR) 4.เก็บน้ำเสียจากเครื่องบินเพื่อส่งตรวจ (สัปดาห์ละครั้ง)	1. ตรวจตราเครื่องบินจากเขตติดโรค เกี่ยวกับการ Disinsection บนเครื่องบิน 2. เก็บตัวอย่างยุงบนเครื่องบินเพื่อส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ 3. เฝ้าระวังผู้เดินทางที่มีอาการเข้าได้กับโรคไข้เหลือง คัดกรองไข้ในผู้เดินทางทุกราย (ถ้ามีอาการและไม่เคยได้รับวัคซีน ให้เจาะเลือดตรวจ YF RT-PCR) 4. มีป้ายประชาสัมพันธ์ให้ผู้เดินทางทราบ a. แนะนำผู้เดินทางไปพื้นที่เสี่ยงควรรับวัคซีนไข้เหลืองก่อนเดินทาง b. แนะนำคนไทยที่เดินทางกลับจากพื้นที่เสี่ยงให้เฝ้าระวังอาการตนเอง 5. มี Health beware card แจกผู้เดินทางที่มาจากพื้นที่เสี่ยง 6.เก็บน้ำเสียจากเครื่องบินเพื่อส่งตรวจ (วันเว้นวัน)	1. ตรวจตราเครื่องบินจากเขตติดโรค เกี่ยวกับการ Disinsection บนเครื่องบิน 2. เก็บตัวอย่างยุงบนเครื่องบินเพื่อส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ 3. เฝ้าระวังผู้เดินทางที่มีอาการเข้าได้กับโรคไข้เหลือง คัดกรองไข้ในผู้เดินทางทุกราย 4. มีป้ายประชาสัมพันธ์ให้ผู้เดินทางทราบ a. แนะนำผู้เดินทางไปพื้นที่เสี่ยงควรรับวัคซีนไข้เหลืองก่อนเดินทาง b. แนะนำคนไทยที่เดินทางกลับจากพื้นที่เสี่ยงให้เฝ้าระวังอาการตนเอง 5. มี Health beware card แจกผู้เดินทางที่มาจากพื้นที่เสี่ยง 6. เจาะเลือดผู้เดินทางทุกรายที่ไม่เคยได้รับวัคซีนตรวจ YF RT-PCR (ทั้งคนที่มีอาการและไม่มีอาการ) 7. ฉีดวัคซีนไข้เหลืองให้ผู้เดินทางจากเขตติดโรคไข้เหลืองที่ไม่ได้รับวัคซีนทุกราย (ยกเว้นผู้มีปัญหาสุขภาพ) 8. เก็บน้ำเสียจากเครื่องบินเพื่อส่งตรวจ (ทุกวัน)

จัดทำโดย กลุ่มพัฒนาระบบเฝ้าระวังดิจิทัลด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ
กองด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศและกักกันโรค
ผู้ตรวจทาน แพทย์หญิงสุทธิพร ประภาโส
หัวหน้ากลุ่มด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศท่าอากาศยาน
นายแพทย์โรม บัวทอง
ผู้อำนวยการกองด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศและกักกันโรค

แหล่งข้อมูล

กองกฎหมาย กรมควบคุมโรค. (2563). **พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.2558** (พิมพ์ครั้งที่ 7). สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กรมควบคุมโรค. (2564). **หน่วยบริการฉีดวัคซีนไข้เหลืองในประเทศไทย (Yellow Fever Vaccination Center in Thailand).** ค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2567, จาก https://ddc.moph.go.th/dcd/pagecontent.php?page=621&dept=dcd

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ท้องที่หรือเมืองท่านอกราชอาณาจักรที่เป็นเขตติดโรคไข้เหลือง พ.ศ. 2560. (21 มิถุนายน 2560). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 134 ตอนพิเศษ 316 ง หน้า 1-2.

Centers for Disease Control and Prevention. (2021). **Yellow Fever Vaccine**. Retrieved Febuary 19, 2024, from https://www.cdc.gov/yellowfever/vaccine/index.html

Centers for Disease Control and Prevention. (2022). **Yellow Fever Virus**. Retrieved Febuary 19, 2024, from https://www.cdc.gov/yellowfever/index.html

Centers for Disease Control and Prevention. (2023). **Transmission of Yellow Fever Virus**. Retrieved Febuary 22, 2024, from https://www.cdc.gov/yellowfever/transmission/index.html

Centers for Disease Control and Prevention. (2024). **Yellow Fever CDC Yellow Book 2024**. Retrieved Febuary 19, 2024, from https://wwwnc.cdc.gov/travel/page/yellowbook-home

World Health Organization [WHO]. (2023). **Yellow Fever**. Retrieved Febuary 19, 2024, https://www.afro.who.int/countries/south-sudan/news/south-sudan-launches-yellow-fever-vaccination-campaign-halt-outbreak-western-equatoria-state

World Health Organization [WHO]. (2024). **South Sudan Launches Yellow Fever Vaccination Campaign to halt outbreak in Western Equatoria State**. Retrieved Febuary 19, 2024, https://www.afro.who.int/countries/south-sudan/news/south-sudan-launches-yellow-fever-vaccination-campaign-halt-outbreak-western-equatoria-state